

lige Jylland, er købt til Priser, der ikke er saa høje. Men kommer vi over til Øerne, vil Bestemmelsen medføre, at de paagældende kun faa en lille Jordlod, men selvfølgelig er den Jord, de faa herovre, ogsaa bedre. Det er dog, som sagt, en af de Ting, der kan forhandles om. Jeg skal blot nævne, at i Hjørring Amt har i det sidste Aar baade de Husmænd, der selv har skaffet sig Jord, og Udstykningsforeningerne, hvor disse har købt Jorden, faaet baade temmelig god og helt god Jord for mellem 500 og 600 Kr. pr. Td. Land.

Med Hensyn til § 10, der omhandler Laan, mener jeg, at den har stor Værdi fremfor de andre tilsvarende Love. For det første kan der laanes 6 500 Kr. til Jord. Dernæst skal der svares Rente af de 8 000 Kr. af Byggelaanet, medens det, der overstiger dette Beløb, er rentefrit. Hvis Maksimumsbeløbet bliver sat til 12 000 Kr., som det var forrige Aar, i Byggetilskud, skal 4 000 Kr. efter dette Forslag være rentefri; men kan Bygningerne opføres for 9 000 Kr., som det er gjort adskillige Steder, f. Eks. oppe i vort Amt i Aar, bliver Forholdet det, at de 6 000 er rentebærende, og de 3 000 er rentefri. Jeg maa forstaa, at Forholdet bliver ens, efter som Bygningerne er vurderet til, og det finder jeg er en stor Fordel, alle bliver ens stillet, og man animeres ikke til at bygge stærkere, end man er nødt til, idet man faar det rentefrie Beløb i Forhold til, hvad Bygningen har kostet. I de første 5 Aar er alle Laan afdragsfri, derefter afdrages den rentefrie Del af Byggelaanet med 1 pCt. aarlig, saa kommer den rentebærende Del atter med 1 pCt. aarlig og til sidst det Laan, der er ydet i Jord. Paa den Maade bliver Afdragene ganske smaa, og de bliver let overkommelige.

Der var flere Ting, som jeg kunde have lyst til at nævne. Det vilde saaledes være heldigt, om man noget tidligere kunde faa Afgørelse med Hensyn til Laanene, det er et stadigt og tillige berettiget Krav. Bestemmelser om Forskud paa Byggelaan foreslaas ikke her, men Forskud gives efter Loven af 4. Oktober; naar de har faaet Bygningen under Tag, kan de faa indtil Halvdelen af Byggelaanet i Forskud. Efter min Mening er det af større Betydning end at faa Forskud paa Jorden, thi som Regel kan den altid købes paa den Maade, at den først skal betales, naar Statslaanet bliver udbetalt. Men alle disse praktiske Spørgsmaal kan vi jo forhandle om i Udvalget. I øvrigt skal jeg henvisse til den højtærede Landbrugsministers Udtalelser ved Forelæggelsen, og jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale

det her foreliggende Lovforslag til det høje Tings Velvillie. Vi haaber jo derigennem at faa sammenarbejdet de forskellige Husmandslove, saaledes at vore Statshusmænd bliver ens stillet under Loven. Det var ønskeligt, at det kunde ske.

Derefter skal jeg ganske kort omtale det Lovforslag, der er forelagt af det socialdemokratiske Parti, Forslaget til Lov om Tillæg til Loven af 6. Maj 1921. Dette Spørgsmaal har jo været drøftet saa tidt her, og jeg tror, det vil være uheldigt at komme ind paa den Form, der her er foreslaaet. Vi har jo haft en hel Mængde Andragender efter begge Love her paa Rigsdagen om at faa forhøjet Tilskud eller faa fornyet Laan, og de er jo alle afvist. Jeg tror ikke, det vil være let at komme ind paa det her foreslaaede. Først skal Amtskommissionen foretage Syn og undersøge, om vedkommende trænger til Laan, dernæst skal Kommunalbestyrelsen anbefale Andragendet, og til sidst afgør Landbrugsministeriet, om vedkommende kan faa Laanet. Jeg tror, som sagt, ikke, det er heldigt at komme ind paa den Form, og kan derfor ikke anbefale den. Men dette Lovforslag vil selvfølgelig gaa i Udvalg sammen med de andre, og dér vil der jo være Lejlighed til at behandle det.

Stengaard - Kirkegaard: Efter tre Aars Erfaring med Jordlovene af 4. Oktober 1919 er det ganske naturligt, at man gennem Administrationen af disse Love har faaet Øjet op for, at adskillige Ting maaske nok kunde have været noget anderledes og bedre. Ved det Lovforslag, som den højtærede Minister har fremsat, opnaar man efter dets § 1, at den forrentningspligtige Del af Byggelaanet forhøjes fra 6 000 Kr. til 8 000 Kr., medens den forrentningsfrie Del nedsættes tilsvarende. Naar man i 1919 enedes om Tallet 6 000 Kr. paa Grundlag af Byggespriserne i 1914, var det egentlig Udtryk for et Kompromis. Men det forekommer mig nu, at man ikke fremdeles kan blive ved at stirre tilbage til Priserne i 1914. Der er ganske sikkert faa, der venter, at disse Priser kommer igen, og jeg tror heller ikke, nogen af os skulde ønske, at vi i en nær Fremtid skulde komme tilbage til 1914-Priserne. Derfor forekommer det mig, at som Forholdene er og har været i de sidste tre Aar, og som de tegner sig for Fremtiden, er det fuldt ud forsvarligt at forhøje den forrentningspligtige Del af Laanet. Det kan nemlig ikke nægtes, at Staten i saa Henseende ofrer betydelige Summer, og hvis vi alle kan enes om, at